

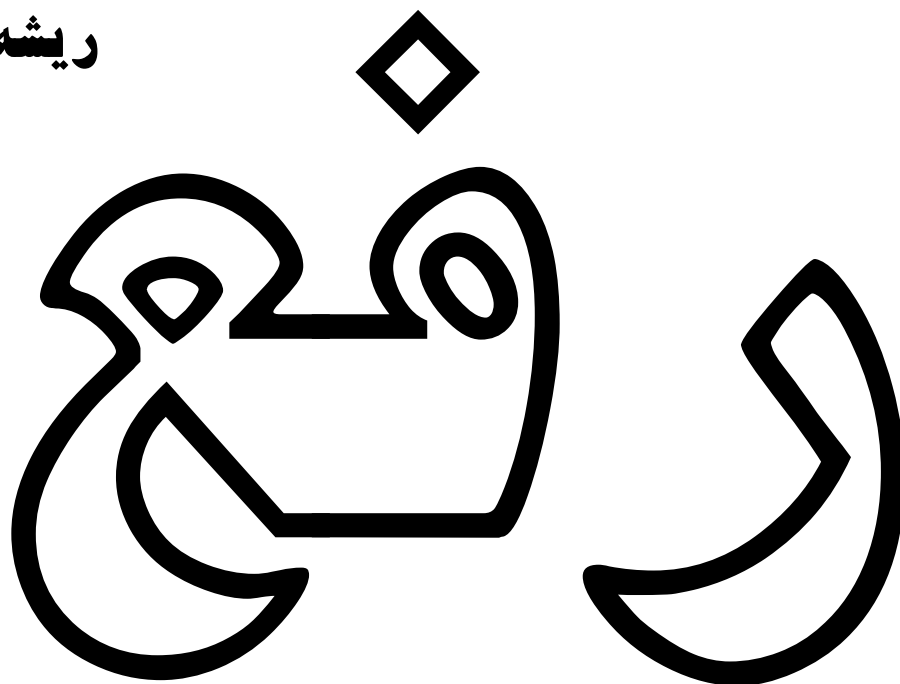

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۶۶۱

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۶۶۱، «رفع» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «رفع» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «رفع» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۶۶۱
ریشه	رفع
تعداد تکرار	۲۹
تعداد مشتقات	۱۹
تعداد ریشه مرتبط	۱۶۰

فهرست مشتقات

۱۷. يَرْفَعُ (۱)	۱۳. لَرَفَعْنَا (۱)	۹. رَفَعْنَا (۵)	۵. رَافِعَكَ (۱)	۱. الْمَرْفُوعُ (۱)
۱۸. يَرْفَعُهُ (۱)	۱۴. مَرْفُوعَةٌ (۱)	۱۰. رَفَعْنَا (۱)	۶. رَفَعَ (۵)	۲. تَرَفَعُوا (۱)
۱۹. يَرْفَعُ (۱)	۱۵. مَرْفُوعَةٍ (۲)	۱۱. رَفِيعٌ (۱)	۷. رَفَعَهَا (۱)	۳. نُرْفَعُ (۱)
	۱۶. نُرْفَعُ (۲)	۱۲. رُفِعَتْ (۱)	۸. رَفَعَهُ (۱)	۴. رَافِعَةٌ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱۱۳. فصل (۱)	۸۵. شيء (۸)	۵۷. دنو (۱)	۲۹. بيت (۲)	۱. ابراهيم (۲)
۱۱۴. فضل (۱)	۸۶. سعد (۱)	۵۸. دين (۱)	۳۰. بئس (۱)	۲. ابو (۲)
۱۱۵. فعل (۱)	۸۷. صلح (۱)	۵۹. ذكر (۳)	۳۱. بين (۶)	۳. اتى (۶)
۱۱۶. فكر (۱)	۸۸. صوت (۲)	۶۰. ريب (۸)	۳۲. تبع (۲)	۴. اجل (۱)
۱۱۷. فوق (۸)	۸۹. طهر (۲)	۶۱. رجع (۱)	۳۳. ترك (۱)	۵. اخذ (۷)
۱۱۸. قبل (۳)	۹۰. طور (۳)	۶۲. رحم (۳)	۳۴. جرى (۱)	۶. اخو (۴)
۱۱۹. قتل (۲)	۹۱. طيب (۱)	۶۳. رسل (۱)	۳۵. جعل (۳)	۷. اذن (۱)
۱۲۰. قدس (۱)	۹۲. عبد (۱)	۶۴. روح (۲)	۳۶. جلس (۱)	۸. ارض (۲)
۱۲۱. قسم (۲)	۹۳. عجل (۱)	۶۵. رود (۲)	۳۷. جمع (۲)	۹. اسماعيل (۱)
۱۲۲. قصص (۲)	۹۴. عدو (۱)	۶۶. رؤى (۲)	۳۸. جهر (۲)	۱۰. اصل (۱)
۱۲۳. قعد (۱)	۹۵. عذب (۱)	۶۷. سبت (۱)	۳۹. جىء (۲)	۱۱. الله (۱۴)
۱۲۴. قلب (۱)	۹۶. عرش (۳)	۶۸. سيج (۱)	۴۰. حبط (۱)	۱۲. اله (۱۴)
۱۲۵. قمر (۱)	۹۷. عزز (۳)	۶۹. سجد (۲)	۴۱. حجج (۱)	۱۳. امر (۳)
۱۲۶. قول (۹)	۹۸. عصو (۱)	۷۰. سجن (۱)	۴۲. حسن (۱)	۱۴. امن (۶)
۱۲۷. قوم (۳)	۹۹. عصى (۱)	۷۱. سخر (۲)	۴۳. حقق (۱)	۱۵. انن (۷)
۱۲۸. قوى (۲)	۱۰۰. عقب (۱)	۷۲. سرر (۱)	۴۴. حكم (۴)	۱۶. اول (۲)
۱۲۹. كذب (۱)	۱۰۱. علم (۶)	۷۳. سرع (۱)	۴۵. حمل (۱)	۱۷. اوى (۲)
۱۳۰. كفر (۴)	۱۰۲. علو (۱)	۷۴. سقف (۱)	۴۶. حيي (۱)	۱۸. ايد (۱)
۱۳۱. كلب (۱)	۱۰۳. عمد (۱)	۷۵. سمع (۳)	۴۷. خير (۱)	۱۹. ائى (۲)
۱۳۲. كلل (۲)	۱۰۴. عمل (۳)	۷۶. سمك (۱)	۴۸. خرج (۲)	۲۰. ابى (۴)
۱۳۳. كلم (۲)	۱۰۵. عيسى (۲)	۷۷. سمو (۵)	۴۹. خرر (۱)	۲۱. بدء (۱)
۱۳۴. كون (۶)	۱۰۶. عيش (۱)	۷۸. سوء (۱)	۵۰. خفض (۱)	۲۲. بدو (۱)
۱۳۵. كيد (۱)	۱۰۷. غلو (۱)	۷۹. سوى (۲)	۵۱. خلد (۱)	۲۳. بعد (۳)
۱۳۶. كيف (۱)	۱۰۸. غفر (۱)	۸۰. شدد (۱)	۵۲. خلف (۳)	۲۴. بعض (۱۱)
۱۳۷. لطف (۱)	۱۰۹. غلظ (۱)	۸۱. شرب (۱)	۵۳. خير (۱)	۲۵. بلو (۱)
۱۳۸. لعل (۳)	۱۱۰. غير (۱)	۸۲. شطن (۱)	۵۴. دبر (۱)	۲۶. بنو (۱)
۱۳۹. لقي (۳)	۱۱۱. فرش (۱)	۸۳. شعر (۱)	۵۵. دخل (۱)	۲۷. بوب (۱)
۱۴۰. لهث (۲)	۱۱۲. فسح (۳)	۸۴. شمس (۱)	۵۶. درج (۷)	۲۸. بور (۱)

۱۴۱. مثل (۳)	۱۴۵. نبو (۱)	۱۴۹. هوی (۱)	۱۵۴. وعی (۳)	۱۵۸. یقن (۱)
۱۴۲. مریم (۱)	۱۴۶. نذر (۱)	۱۵۰. وثق (۴)	۱۵۵. وفی (۱)	۱۵۹. یوسف (۱)
۱۴۳. مکر (۲)	۱۴۷. نزع (۱)	۱۵۱. وزن (۱)	۱۵۶. وقی (۱)	
۱۴۴. ملک (۱)	۱۴۸. نشز (۲)	۱۵۲. وسم (۲)	۱۵۷. وله (۱۴)	۱۶۰. یوم (۲)

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۶۳} وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَادْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
۲. {البقرة - ۹۳} وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْمِعُوا قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَشْرَبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
۳. {البقرة - ۱۲۷} وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ
۴. {البقرة - ۲۵۳} تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُّسِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَنَّا الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَنَّا لَوْ كَانَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ
۵. {آل عمران - ۵۵} إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا
۶. {النساء - ۱۵} وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا
۷. {النساء - ۱۵} بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا
۸. {الأنعام - ۸۳} وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ
۹. {الأنعام - ۱۶} وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيُبْلِغُكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ
۱۰. {الأعراف - ۱۷} وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلَ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثُ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصْ الْقِصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ
۱۱. {يوسف - ۷۶} قَبَدًا بَأْوَعَيْنِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرِجَهَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ
۱۲. {يوسف - ۱۰} وَرَفَعْنَا أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا وَقَالَ يَا أَبَتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ
۱۳. {الرعد - ۲} اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى يُدَبِّرُ الْأُمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَلْقَاءُ رَبَّكُمْ تَوْفَئُونَ
۱۴. {مريم - ۵۷} وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا
۱۵. {النور - ۳۶} فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ
۱۶. {فاطر - ۱۰} مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَ مَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يُبَوِّرُ
۱۷. {غافر - ۱۵} رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ
۱۸. {الزخرف - ۳۲} أَمْ هُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَةَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سَخِرِيًّا وَرَحْمَةُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ
۱۹. {الحجرات - ۲} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ
۲۰. {الطور - ۵} وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ

۲۱. {الرحمن - ۷} وَالسَّمَاءِ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ
۲۲. {الواقعة - ۳} خَافِضَةً رَافِعَةً
۲۳. {الواقعة - ۳۴} وَفُؤُوسٍ مَّرْفُوعَةٍ
۲۴. {المجادلة - ۱۱} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَأْفْسُحُوا يَفْسَحَ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انشُرُوا فَانشُرُوا فَانشُرُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ
۲۵. {النازعات - ۲۸} رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّاهَا
۲۶. {عبس - ۱۴} مَرْفُوعَةٍ مُطَهَّرَةٍ
۲۷. {الغاشية - ۱۳} فِيهَا سُورٌ مَرْفُوعَةٌ
۲۸. {الغاشية - ۱۸} وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ
۲۹. {الشرح - ۴} وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ